

Planavdelningen
Daniel Linder
Tfn 08-508 27 256

2010-08-23

S-Dp 2009-04274-54

Förslag

Detaljplan för

del av kvarteret Brädstapeln m.m.

i stadsdelen Kungsholmen

i Stockholm

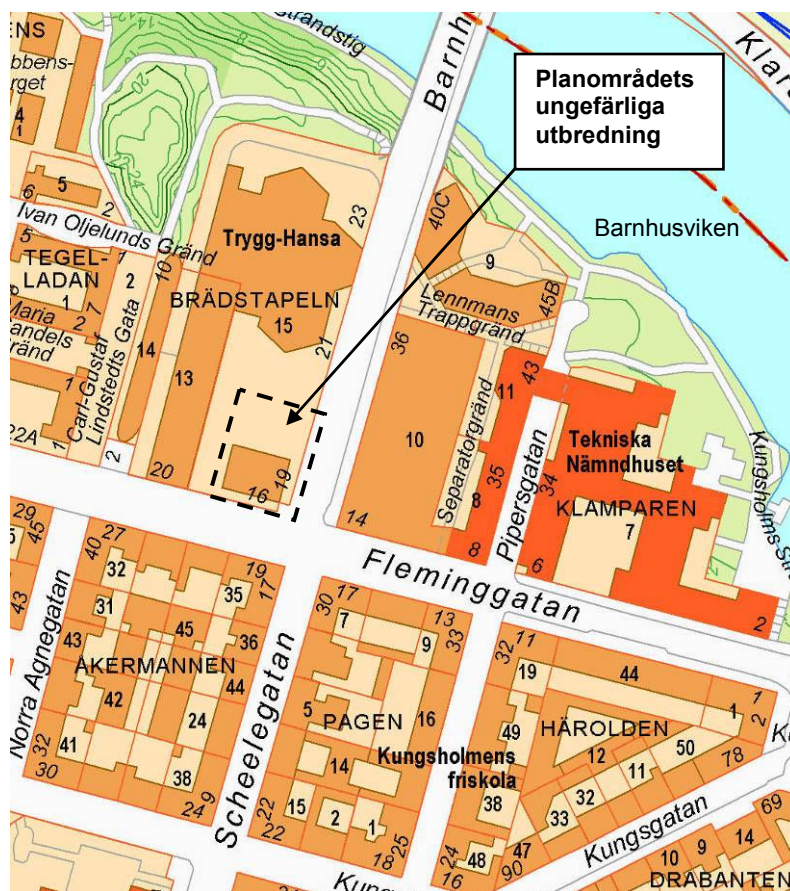
S-Dp 2009-04274-54

HANDLINGAR

Förslaget till detaljplan består av en plankarta med bestämmelser. Till förslaget hör denna planbeskrivning samt en genomförandebeskrivning.

PLANFÖRSLAGETS HUVUDDRAG OCH SYFTE

Kvarteret Brädstapeln ligger i hörnet av Fleminggatan och Scheelegatan i stadsdelen Kungsholmen. Större delen av kvarteret upptas av det s.k. Trygg-Hansahuset, som bl.a. är försäkringsbolaget Trygg-Hansas huvudkontor. Syftet med planförslaget är att pröva möjligheterna för ett nytt kontorshus i kvarterets sydöstra hörn. Genomförandet av förslaget medför att befintlig paviljongbyggnad på platsen behöver rivas samt att bredden på del av Scheelegatan minskar.

Planområdet läge och utbredning

PLANDATA

Planområdet omfattar fastigheten Brädstapeln 16 samt delar av fastigheterna Brädstapeln 15 och Kungsholmen 1:53. Planområdets areal är ca 3 000 kvadratmeter.

Stockholm Brädstapeln Fastighets AB äger fastigheten Brädstapeln 16. Bolaget har ansökt om planändringen.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplaner

Kommunfullmäktige beslutade i mars 2010 att anta *Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm*. Beslutet har överklagats, varför den gamla översiktsplanen formellt sett fortfarande gäller. I det följande redovisas därför relevant vägledning i såväl den nya som den gamla översiktsplanen.

Den nya översiktsplanen pekar ut ett antal stadsutvecklingsområden och noder i centrala Stockholm inom vilka särskilda strategier gäller (jfr översiktsplanen s. 34–36 och 48–61). Det nu aktuella kvarteret ligger utanför de utpekade områdena. Vägledning för planarbetet ska hämtas i översiktsplanens strategi ”Främja en levande stadsmiljö i hela staden” (se s.44–46). Enligt denna strategi ska stadsbebyggelsen utvecklas successivt med utgångspunkt i lokala förutsättningar och behov. Kompletteringsbebyggelse ska lokaliseras till goda kollektivtrafiklägen och marken ska utnyttjas effektivt. Ny bebyggelse ska infogas med omsorg om stadslandskapets helhetsverkan. Utgångspunkten för bedömningar om anpassning till stadslandskapet är de beskrivningar som görs i *Stockholms byggnadsordning*. Vidare uttalas att nya byggnader ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet samt att karaktärsskapande befintlig bebyggelse ska bevaras och förnyas varsamt.

Enligt den tidigare översiktsplanen, ÖP 99, ligger planområdet inom stenstaden. Planeringsinriktningen för stenstaden är att den varierade och blandade markanvändningen ska behållas. Den närmare planeringen ska utvisa var och på vilket sätt som stenstaden kan möta skilda behov samtidigt som dess karaktär och historiska värden bevaras.

Enligt *Stockholms byggnadsordning*, som är en del av den gamla översiktsplanen, ska utvecklingen av Stockholm ske i samspel mellan bevarande och nyskapande. Bebyggelse av värde för stadens karaktär och skönhet ska vårdas så att varje tidsepok blir uppfattbar och stadens historia läsbar.

I fråga om stenstadens karaktär anger byggnadsordningen att det sena 1800-talets planstruktur – gatumönster, kvartersindelning, hushöjder, gatubredder m.m. – har ett särskilt värde. Ny bebyggelse kan ske på stenstadens villkor, där en samverkan med omgivningen i fråga om skala och volym eftersträvas. Förändringar av kulturhistoriskt intressanta byggnader ska göras med respekt för helheten samtidigt som de blir tydligt avläsbara.

Riksintresse

Stockholms innerstad är av riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresset uttrycks bl.a. i det sena 1800-talets stadsbyggande med gator av olika bredd och karaktär samt byggnader i bestämda hushöjder.

Detaljplaner

För området gäller detaljplanerna Pl. 5476 från år 1967 samt Pl 8063 A från år 1984. Enligt planerna får kvartersmark användas för kontors- och affärsändamål. Delar av gångbanorna längs Fleminggatan och Scheelegatan utgör s.k. x-områden, vilket innebär att de ligger inom privat mark.

Planförfarande

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 23 april 2009 att påbörja planarbetet. Enligt nämndens beslut ska planarbetet bedrivas med normalt förfarande. Planen behöver dock inte grundas på ett program eftersom planområdet är relativt litet och den berörda marken, liksom omgivningen, redan är planlagd för och ianspråktagen av bebyggelse. Riktlinjerna i översiktsplanen ska följas.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Befintliga byggnader

Trygg-Hansahuset uppfördes i mitten av 1970-talet efter ritningar av Tengboms arkitektkontor.

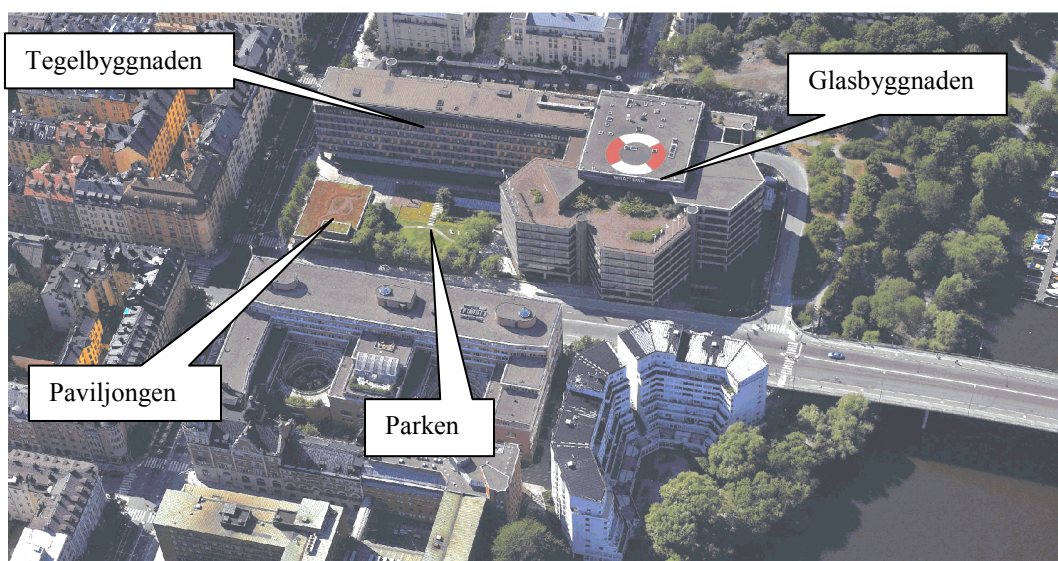
Anläggningen består av följande delar:

Tegelbyggnaden

I anläggningens västra del finns en åtta våningar hög byggnadskropp som sträcker sig inåt kvarteret från Fleminggatan. Byggnadens fasad indelas horisontellt genom band med huggna betongelement. Mellan banden finns partier med mörkt tegel. I tegelpartierna finns byggnadens relativt små och djupt liggande fönster. Byggnaden ger ett massivt, tungt och slutet intryck.

Glasbyggnaden ("mutterhuset")

I anläggningens norra del finns en åtta våningar hög glasbyggnad. Byggnadens planform består av tre sexkantiga "muttrar" som satts samman. Fasadernas glasytor delas in med horisontella betongband. Glasbyggnadens arkitektur ger ett öppet intryck, i kontrast till den slutna tegelbyggnaden i väster.

Trygg Hansa-huset från luften

Paviljongen

I anläggningens södra del, vid hörnet av Fleminggatan och Scheelegatan, finns en två våningar hög paviljonsbyggnad i glas och betong. Byggnaden används i huvudsak som bank. Paviljonsbyggnadens småskalighet balanserar de två stora byggnadskropparna i väster och norr.

Parken

I mitten av kvarteret finns en park med planteringar, skulpturer och vattendammar. Parken anlades efter ritningar av Holger Blom, som var stadsträdgårdsmästare i Stockholm 1938-71. Trygg-Hansahusets huvudentré är placerad i fonden av parken, där tegel- och glasbyggnaderna möts.

Hela tomten är underbyggd med två våningar som innehåller bl.a. restaurang, garage och motionsanläggning.

Trygg-Hansahuset från korsningen Fleminggatan-Scheelegatan.

Byggnader i omgivningen

Öster om Trygg-Hansahuset, på andra sidan Scheelegatan, ligger kvarteret Klamparen. Bebyggelsen i detta kvarter består huvudsakligen av kontorsbyggnader: det f.d. tingsrättsannexet, stadens tekniska nämndhus samt det s.k. Separatorhuset. Den senare byggnaden uppfördes vid förra sekelskiftet som huvudkontor till AB Separator. I kvarterets norra del finns ett bostadshus.

Bebyggelsen på Fleminggatans södra sida utgörs huvudsakligen av bostadshus med lokaler i bottenvåningarna.

Väster om Trygg-Hansahuset finns bostadshus i det s.k. S:t Eriksområdet.

Stadslandskapet

Topografi m.m.

Kvarteret Brädstapeln har i norr ett öppet läge mot Barnhusviken. En kraftig vegetationsklädd bergssluttning och ett parkstråk skiljer bebyggelsen på höjden från vattnet. Höjdskillnaden gör att bebyggelsen mot vattnet får en kraftfull verkan.

Mot öster och söder och avgränsas kvarteret av huvudgatorna Scheelegatan och Fleminggatan. Omedelbart nordost om kvarteret övergår Scheelegatan i Barnhusbron. Marknivån i Trygg-Hansahusets park ansluter till huvudstråket Fleminggatan och ligger därmed något över Scheelegatans nivå. Nivåskillnaden tas upp i en hög mur mot gatan.

Gaturummet

Fleminggatans funktion som huvudgata markeras genom dess bredd, 24 meter. Scheelegatan är 18 meter bred söder om Fleminggatan, vilket motsvarar bredden på en "normalgata" i stenstaden. Norr om Fleminggatan är Scheelegatan väsentligt bredare, ca 27 meter. Den tilltagna gatubredden beror på att gatan var tänkt att ingå i den s.k. Rådmanleden.

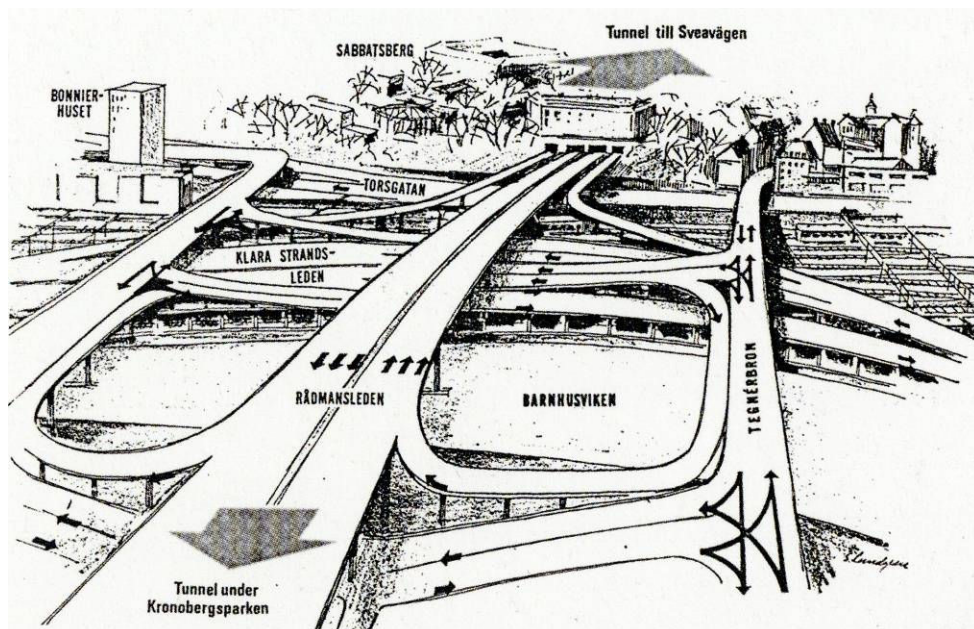
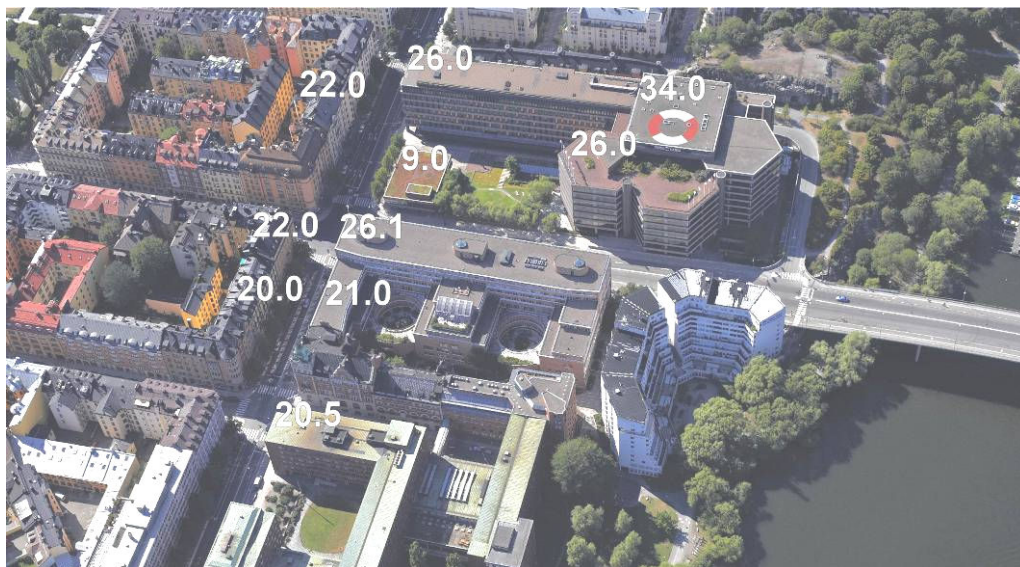

Illustration över den s.k. Rådmanleden med Kungsholmen i förgrunden. Trafikleden genomfördes inte (med undantag för "Tegnérbron" – idag kallad Barnhusbron).

Bebyggelsen på Fleminggatans södra sida har en tydlig stenstadskarakter. Kvarteren är slutna och består av byggnader från olika tid. Bebyggelsen har en relativt enhetlig höjdskala med en föreskriven takfotshöjd om 20-22 meter. Karaktären som huvudstråk förstärks genom att viss bebyggelse tillåts ha en brantare takvinkel än normalt.

Befintliga takfotshöjder ovan Fleminggatans nivå

Bebyggelsen på östra Fleminggatans norra sida avviker från stenstadens traditionella mönster. Trygg-Hansahuset och Tekniska nämndhuset är mycket stora anläggningar som inte sluter kvarteren på traditionellt sätt. Båda anlägg-

ningarna har öppna gårdar mot Fleminggatan. Karaktäristiskt är vidare de platta taken samt arkaderna mot gatorna.

Trygg-Hansahuset och tingsrättsannexet är högre än omgivningen. Byggnadernas högdelar har en takfotshöjd om ca 26 meter invid Fleminggatan. Trygg-Hansahusets högsta del är belägen ca 34 meter ovanför gårdens nivå. Trygg-Hansahusets paviljong i hörnet av Fleminggatan och Scheelegatan är ca nio meter hög.

Stadsbyggnadskontoret konstaterar sammanfattningsvis att kvarteret Brädstapeln har ett centralt och exponerat läge i stadsbilden. Kontoret noterar vidare att bebyggelsen på Fleminggatans norra sida genom sitt planmönster, sin höjd, skala och fastighetsindelning delvis avviker från den traditionella stenstadens karaktär.

Kulturhistoriska värden

Anläggningens tillkomst

I samband med planeringen av Trygg-Hansas nya huvudkontor reste företagsledning och ansvariga arkitekter till Tyskland och USA för att studera kontorshus med landskapslösningar. En serie förslag, där idén om det sexkantiga kontorslandskapet fick alltmer renodlade former, togs fram under 1960-talet. I tidens anda var representanter för personalen starkt involverade i program- och projekteringsskedet. Efter tolv års skissande och fem års byggtid invigdes Trygg-Hansahuset år 1976 av dåvarande finansminister Gunnar Sträng.

Kulturhistorisk klassificering

Stadsmuseet har blåklassat Trygg-Hansahuset, vilket innebär att dess kulturhistoriska värden motsvarar fordringarna för byggnadsminnen i kulturminneslagen. Museet motiverar sitt klassificeringsbeslut på bl.a. följande sätt:

Kontorskomplexet har stora arkitekturhistoriska och samhällshistoriska värden. Utformningen av anläggningens tre byggnader av olika storlek och karaktär samt den sammanbindande parken är gestaltade med hög ambition i utförande och material. (...) Kontorskomplexet representerar en finansiell hög konjunktur då de stora bolagen manifesterade sin egen betydelse i egna byggnader. Anläggningen är tidstypisk och unik och bevarar ursprunglig utformning. (...) Fastigheten har tillsammans med bebyggelsen i kvarteret Klamparen stora stadsbildsmässiga värden.

Antikvarisk förundersökning

En antikvarisk förundersökning har tagits fram av Per Nelson Byggnadsvårdsbyrå. Enligt utredningen är bl.a. följande karaktärsdrag hos anläggningen särskilt viktiga att värna:

- Siluetten mot Barnhusviken.
- Byggnadernas grafiskt uppbyggda och omsorgsfullt utformade fasader med materialverkan mellan betongelement, glas och tegel.
- Den låga paviljongsbyggnaden som är en viktig del av helhetsmiljön och som bidrar till att forma gårdsrummet. Tillsammans med parken kontrasterar byggnaden mot övriga delar av anläggningen med sin måttfulla skala, vilket är av värde för platsen.
- Parkanläggningen som helhet med markbeläggning, vattenspeglar, vegetation, skulptur m.m.

Kollektivtrafik, angöring och parkering

Planområdet har ett mycket bra kollektivtrafiknära läge i närheten av Rådhusets tunnelbanestation. Centralstationen och Cityterminalen ligger på mindre än en kilometers avstånd. Ett flertal lokala busslinjer trafikerar området.

Trygg-Hansahuset kan angöras med bil från Fleminggatan och Scheelegatan.

Ett underjordiskt parkeringsgarage med 263 bilplatser ingår i Trygg-Hansahuset. Garaget nås via en nedfartsramp som ansluter till Scheelegatan omedelbart söder om Barnhusbrons landfäste.

FÖRÄNDRINGAR

Ny kontorsbyggnad och ändrad park

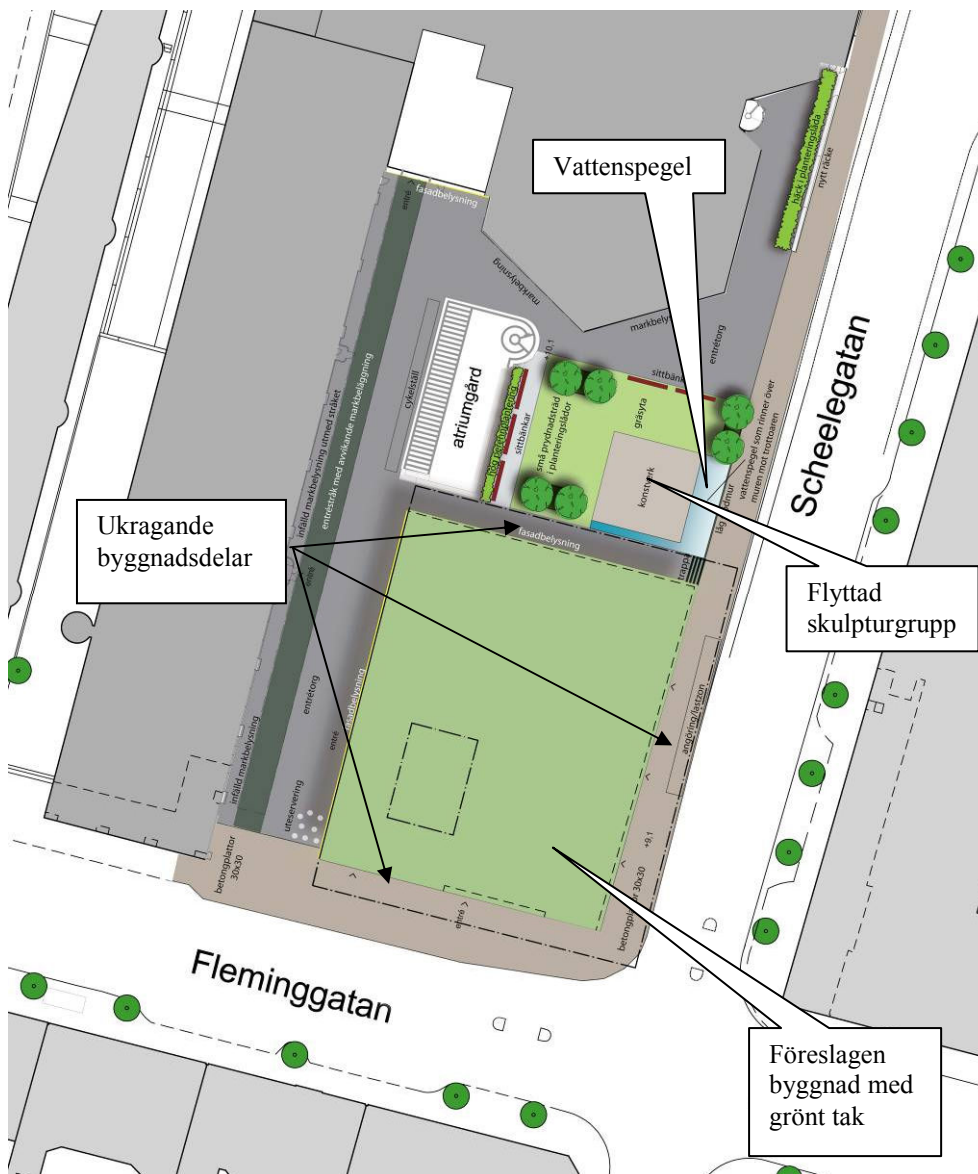
Planförslaget innebär att ett nytt kontorshus uppförs i hörnet av Fleminggatan och Scheelegatan (se illustrationer på följande sidor). Det föreslagna kontorshuset, som utformats av Tema arkitekter, har sju våningsplan och ungefär samma takfotshöjd över Fleminggatan som Trygg-Hansahusets befintliga tegelbyggnad. Byggnadens bottenvåning innehåller butikslokaler mot gatorna. Huvudentrén till kontoren förläggs mot Fleminggatan. Byggnadens yta är ca 13.000 kvadratmeter BTA. Byggnaden rymmer ca 900 arbetsplatser.

Byggnadens två nedersta våningsplan är indragna mot norr, söder och öster. De övre våningsplanen kragar här ut över Fleminggatan, Scheelegatan och det kvarvarande gårdsutrymmet. De utkragande delarna är fribärande, vilket innebär att de bärs upp med invändiga konsoler och inte av utvändiga pelare. Byggnaden placeras så att den utkragande fasaden mot Fleminggatan ligger i samma liv som omgivande byggnader. Mot Scheelegatan placeras byggnaden så att avståndet mellan fasaderna på ömse sidor om gatan blir 19–20 meter. I de två nedre våningsplanen blir avståndet 24 meter. (Nybyggnaden är anpassad till Trygg-Hansahusets stomsystem, vilket är något skevt i förhållande till omgivande gator.) Avståndet mellan förslaget kontorshus och befintlig tegelbyggnad i väster är ca 13 meter.

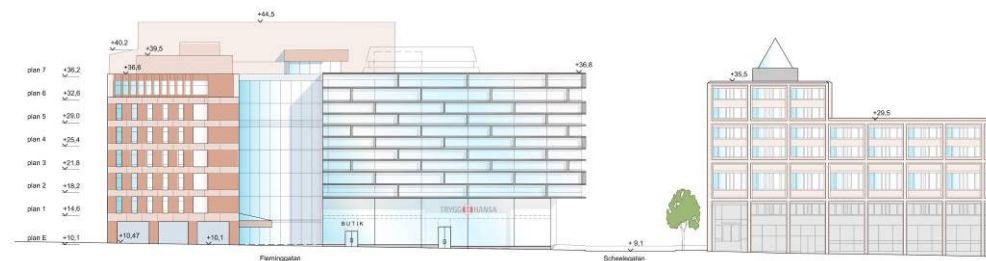
Den föreslagna kontorsbyggnaden har glasfasader och vegetationstäckt tak. Solavskärmning med horisontella och vertikala metallfenor integreras i fasaden på de fem övre våningsplanen mot norr, söder och öster. Fasadrastret utförs i Tombak, en legering mellan koppar och zink. Kulören på Tombak skiftar med väder- och dagsljusförhållandena från gyllengult till brunt. Bottenvåningarnas fasader mot gatorna ska utformas med glaspartier för att skapa en attraktiv miljö i arkaderna. Avsikten är att glasfasaderna och ”metallfenorna” ska uttrycka en lätthet som skiljer ut byggnaden från det mer stabila Trygg-Hansahuset.

Förslaget innebär att Trygg-Hansahusets park blir mindre och att den får en ny utformning. Mot Scheelegatan öppnas den kvarvarande parken upp genom att den befintliga höga muren och pilträden mot trottoaren ersätts av en låg stödmur. Stödmuren tar delvis upp höjdskillnaden mellan gata och gård. Parken förblir öppen mot Fleminggatan, men öppningen blir mindre än idag. Befintlig skulpturgrupp – Noas dans av konstnären Lars Trollberg – behöver flyttas till ett nytt läge. Befintlig vattenspegel invid konstverket ersätts av ett mindre

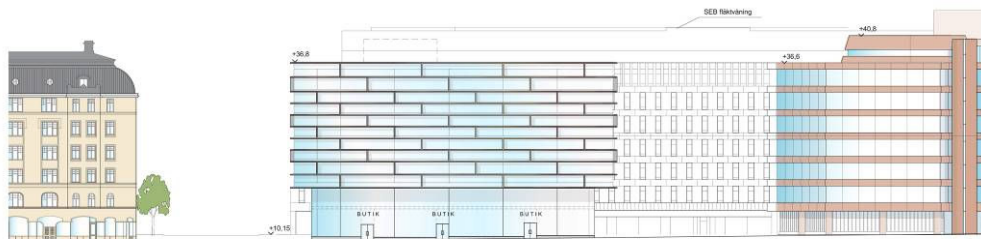
vattenarrangemang mot Scheelegatan. Marken i övrigt består av en gräsyta samt stenbelagda gångstråk. Belysning ska vara en viktig del av park-gestaltningen. Fasaderna lysas upp för att rama in gårdsrummet efter mörkrets inbrott. Rörelsetråk ska tydiggöras genom infälld belysning. Förslaget innebär att den befintliga nedsänkta atriumgården blir kvar i samma läge.

Situationsplan (Tema arkitekter)

Fasadelevation mot Fleminggatan (Tema arkitekter)

Fasadelevation mot Scheelegatan (Tema arkitekter)

Parkering

Parkering anordnas i befintligt garage. Inga nya parkeringsplatser tillkommer.

Tillgänglighet och angöring

Nybyggnaden ska vara tillgänglig för personer med funktionshinder.

Besökare kommer att kunna angöra byggnadens huvudentré från Fleminggatan. Angöringsavståndet blir drygt 30 meter. Detta avstånd överskrider såväl föreskriften i Boverkets byggregler, 25 meter, som stadens egen riktlinje, 10 meter. Anledningen till att angöring inte kan anordnas närmare entrén är att det finns en busshållplats direkt framför huset. Hållplatsens läge kan komma att ändras i samband med att Spårväg City byggs. Möjligheten att förbättra angöringssituationen för besökare kommer att studeras i det fortsatta planarbetet.

Anställda och andra som har passerkort kommer att kunna angöra byggnaden med hiss från befintligt garage.

Brand och säkerhet

Det nya kontorshuset förses med två trapphus för säker brandutrymning. Brandbilar kan nå byggnaden från omgivande gator.

Avfallshantering

Avfallshantering ska lösas i befintliga utrymmen i källarplan. Utrymmena nås via befintlig nedfartsramp.

KONSEKVENSER

Behovsbedömning

Planområdet är relativt litet och delvis redan bebyggt med kontor. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra någon väsentlig påverkan på stadsmiljön i stort eller på människors hälsa. Riktlinjerna i översiktsplanen ska följas. Stadsbyggnadskontoret bedömer mot denna bakgrund att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 5 kap. 18 § plan- och bygglagen respektive 6 kap. 11 § miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i miljöbalken behöver därmed inte göras.

Stockholms stad har som policy att alltid redovisa de viktigaste konsekvenserna av ett planförslag, även om en miljökonsekvensbeskrivning inte görs. Denna redovisning följer nedan.

Stadsbilden

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att den föreslagna byggnadens takfotshöjd i stort har anpassats till höjden på omgivande kontorsbyggnader. Byggnadens takfotshöjd är ca fyra meter högre än takfotshöjden på bostadsbebyggelsen vid Fleminggatan södra sida, men lägre än deras nockhöjd. Kontoret bedömer mot denna bakgrund att byggnadens höjd anpassats efter platsens förutsättningar. Byggnaden bör därför inte påverka stenstadens siluett eller avvika från dess skala, såsom den kommer till uttryck på just denna plats. Trygg-Hansahusets karaktäristiska front mot Barnhusviken förblir oförändrad.

Fleminggatan mot öster (fotomontage av Tema arkitekter)

Nybyggnadens fasad mot Fleminggatan föreslås ligga i liv med omgivande byggnader. Den berörda delen av Scheelegatan upplevs idag som alltför bred, vilket beror på att den var avsedd att ingå i den s.k. Rådmanleden. Förslaget medför att gaturummet här blir mer slutet, vilket bedöms få en positiv inverkan på stadsbilden. Kontoret bedömer därför att den föreslagna byggnaden även i dessa avseenden är anpassad till stenstadens karaktär.

Nybyggnadens två nedre våningsplan mot gatorna är indragna för att möjliggöra en bättre gatufunktion. Arkaderna som bildas under de utkragande byggnadsdelarna föreslås vara två våningar höga och utan pelare, för att de ska upplevas som rymliga, ljusa och trygga. Butikslokaler ska inrymmas mot

gatorna för att möjliggöra en levande och varierad gatumiljö. Kontoret har ovan konstaterat att arkader är vanliga i de moderna kontorshusen i närheten.

Scheelegatan mot söder (fotomontage av Tema arkitekter)

Stadsbyggnadskontoret har ovan beskrivit aspekter i förslaget som, enligt kontorets bedömning, i huvudsak är positiva ur ett stadsbildsperspektiv. Förslaget kan emellertid även medföra negativa konsekvenser för stadsmiljön. Exempelvis minskar det befintliga Trygg-Hansahusets karaktäristiska öppenhet mot omgivande gator. Huvudbyggnaden med sina ”muttrar” skymms mot huvudstråket Fleminggatan. Dagens huvudentré får en mer undanskymd placering. Anläggningens park – som idag ger stora kvaliteter åt stadslivet – blir mindre, mörkare och mer sluten. Variationen i innerstadens stadsbild minskar genom att närområdets egenartade blandning mellan stenstadens slutna kvarterstruktur och modernismens öppna stadsbyggnadsideal blir mindre påtaglig.

Kulturhistoriska värden

En antikvarisk konsekvensbeskrivning har tagits fram av Per Nelson Byggnadsvårdsbyrå. Av beskrivningen framgår bl.a. följande.

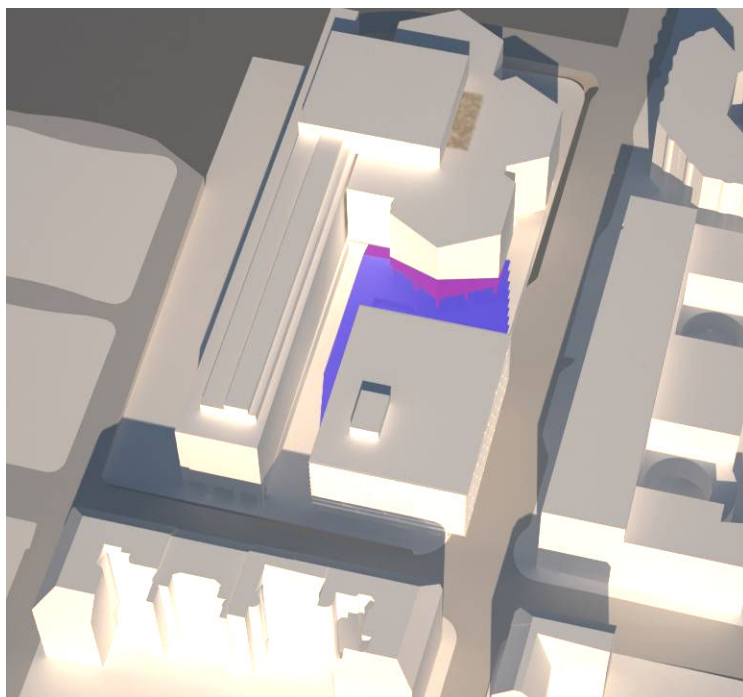
Förslaget innebär att den ursprungliga och väl gestaltade paviljongsbyggnaden rivs. Detta innebär en förändring av anläggningen, som idag är intakt till sina byggnadsvolymer. Byggnaden är visserligen en storleksmässigt mindre del i förhållande till anläggningen som helhet, men utgör ändå en väsentlig byggnadsdel och gestaltningskomponent. Byggnaden var tidigt med i skisserna som uttryck och idé i kvarterets öppna komposition. Byggnaden är vidare samkomponerad med parken och platsen som helhet. En rivning innebär en stor påverkan på och förändring av de utpekade kulturvärdena. Förslaget medför vidare en skalförändring av kvarteret genom att en större byggnad än dagens uppförs framför huvudbyggnaden.

Trygg-Hansahusets väsentliga och största kulturvärden återfinns emellertid i huvudbyggnaden med tillhörande parkanläggning och konstnärlig utsmyckning. Stor vikt har lagts vid att placera och utforma den nya byggnaden på ett sådant sätt att parken i princip erhåller liknande kvaliteter i fråga om öppenhet, tillgänglighet och upplevelsevärden som idag. T.ex. har en större öppenhet mot Scheelegatan anordnats genom att befintlig mur och längsgående glaslanternin tagits bort. De utpekade kulturvärdena och kvaliteterna i parken ska tas tillvara.

Den föreslagna nybyggnaden bedöms till volym och utbredning ha anpassats och inordnats på ett lämpligt sätt på tomten betraktat som ett nytillskott, och kan tillvarata platsens väsentliga rumsliga kvaliteter.

Solljus

Solstudier har utarbetats som visar den föreslagna byggnadens påverkan på dagsljusförhållandena. Byggnaden har stor skuggeffekt i parken och på omgivande byggnader mot norr och väster. Skuggeffekter i något mindre omfattning uppstår på grannbyggnaden mot öster.

Tillkommande skuggeffekter vår- och höstdagjämning kl. 12.00

Luftkvalitet

Miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid och partiklar PM 10 klaras för närvarande längs berörda sträckor av Fleminggatan och Scheelegatan. SLB-analys har beräknat de framtida föroreningshalterna om en ny, större byggnad uppförs på den nu aktuella platsen. Beräkningarna visar att föroreningshalterna ökar något, men att miljökvalitetsnormerna klaras för såväl kvävedioxid som partiklar. (Den byggnadsvolym som beräkningarna grundas på är inte helt identisk med den som föreslås i planförslaget. Den nu föreslagna byggnaden är lägre och har en kortare utbredning mot gatorna. En annan skillnad är att föreliggande förslag medför att Scheelegatan smalnas av.)

Dagvatten

Dagvatten är regn- och smältvatten från t.ex. vägar, gator och tak. Kommunfullmäktige har antagit en dagvattenstrategi för Stockholm. Strategin syftar till att utnyttja och ta om hand dagvatten på ett uthålligt sätt i såväl ny som

befintlig bebyggelse. Av strategidokumentet framgår att Stockholms sjöar, vattendrag och Saltsjön belastas med miljöskadliga ämnen som huvudsakligen transporteras med dagvattnet. Det förorenade dagvattnet kommer i första hand från trafikytor, industriområden samt från vissa byggnader. Tak med koppar och obehandlad zink är den största och allvarligaste föroreningskällan från byggnader. Dessa tungmetaller är i frigjord jonform giftiga för vattenlevande djur och växter. Enligt strategin ska vare sig obehandlad koppar eller zink användas som utvändigt byggnadsmaterial vid nybyggnad.

Som tidigare nämnts föreslås att byggnaden i detta planärende utformas med glasfasader och utanpåliggande ”fenor” i Tombak, en legering mellan koppar och zink. Förslagets förenlighet med stadens dagvattenstrategi behöver därför belysas.

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att det finns nya byggnader i Stockholm med fasader som innehåller koppar. Ett aktuellt exempel är Sven-Harry Karlssons museum i Vasaparken. Museibyggnaden uppförs med fasader i mässingskassetter. Mässing är, liksom Tombak, en legering mellan koppar och zink. I samband med bygglovets ingavs ett expertutlåtande om frigörelsen av koppar genom korrosion från fasaderna. Av utlåtandet framgår bl.a. att studier om avrinningen av koppar ut i miljön bedrivits vid KTH under 15 år. Forskningsresultaten visar att en betydande andel av den koppar som frigörs från en byggnad genom korrosion snabbt reduceras genom bindning och reaktioner med naturligt förekommande ämnen och material, t.ex. löv, pollen, trottoarer, betong och jord. Ansökan om bygglov för museibyggnaden beviljades eftersom regnvatten från fasaderna inte leds ut direkt till ytvattnet, utan omhändertas lokalt i ett dagvattenmagasin.

Åtgärder som förhindrar att skadliga mängder koppar- eller zinkjoner når dagvattensrecipienten kommer sannolikt att behövas även i det nu aktuella projektet. Åtgärdernas omfattning, utformning och effekt ska utredas i det fortsatta planarbetet. Utredningen ska ske i samråd med bl.a. miljöförvaltningen.

Trafik

Planförslaget innebär att bredden på berörd del av Scheelegatan minskar. Översiktliga studier har utförts för att säkerställa att den nya gatubredden klarar samma trafikvolym som dagens gata. Fördjupade studier ska göras i samråd med trafik- och exploateringskontoren innan en eventuell utställning av planförslaget.

MEDVERKANDE

Planhandlingarna har utarbetats på stadsbyggnadskontoret av Daniel Linder.

Katrin Berkefelt
Planchef

Daniel Linder
Handläggare